

De taal van de wereld

25 jaar geleden stapte een Maleisische vrouw in Thailand op de verkeerde bus. 1000 kilometer verderop stapte ze weer uit. Doordat niemand haar kon verstaan kon ze de weg terug niet vinden en moest ze bedelen om in leven te blijven. Begin februari herkenden een paar studenten haar taal als Maleis. Nu is ze 'gevonden' en eindelijk weer met haar familie herenigd. Alleen al in Thailand worden 74 talen gesproken.

1. Hoeveel talen worden er op dit moment ongeveer op de wereld gesproken?

- a. ± 3.000 talen
- b. ± 6.000 talen
- c. ± 8.000 talen
- d. ± 9.000 talen

Een goed gesprek met King-Kong?

Kunnen dieren taal leren, of is taal typisch menselijk? Taalkundigen en biologen proberen op die vraag een antwoord te vinden, bijvoorbeeld door te onderzoeken hoeveel taal apen kunnen leren. Een lastig punt bij dit onderzoek is de misschien nog wel veel moeilijker vraag: Welke eigenschappen zijn uniek verbonden aan taal? Volgens sommigen is dat de betekenisoeverdracht, volgens anderen de syntaxis (taalstructuur).

2. Naar welke dieren wordt vooral veel onderzoek gedaan om erachter te komen of ze mensentaal kunnen leren?

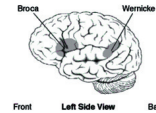
- a. bonoboaapjes en spreeuwen
- b. chimpansees en dolfinen
- c. orang-oetangs en chimpansees
- d. papegaaien en walvissen

Laat je taalcentrum links liggen

Bij meer dan drie kwart van de mensen bevindt het taalcentrum zich in de linkerhersenhelft, met name in de gebieden van Broca en Wernicke (de grijze plekken op het plaatje). Mensen bij wie er iets mis is in één van die gebieden, hebben vaak een taalstoornis: ze gebruiken verkeerde woorden (bijv. stoel i.p.v. telefoon) of laten woorden weg. In het ergste geval zijn ze helemaal niet meer te begrijpen.

3. Hoe noem je taalstoornissen die veroorzaakt zijn door hersenletsel?

- a. afasie
- b. amnesie
- c. dyscalculie
- d. dyslexie

Van Broabant tot Overijssel

In de Middeleeuwen sprak iedereen in Nederland een streektaal of dialect. Geleerden en geestelijken schreven in het Latijn. Aan het eind van de Middeleeuwen veranderde de situatie: de volkstaal werd steeds vaker ingezet voor wetenschappelijke teksten en bijbelvertalingen. Met de komst van de drukpers nam de behoefte aan een eenheidstaal toe. Langzamerhand ontstond een standaardtaal die opgebouwd was uit elementen van verschillende dialecten.

4. Waarin verschilt een Nederlands dialect van de standaardtaal?

- a. de standaardtaal heeft meer maatschappelijke status
- b. de standaardtaal is ouder dan de dialecten
- c. een dialect heeft een eigen uitspraak maar geen eigen zinsbouw
- d. een dialect wordt alleen gesproken maar niet geschreven

Meneer Poepjes wacht op antwoord

Ongeveer 30% van de Koreanen heet Kim van zijn achternaam (bij het Koreaanse voetbalteam komen rug-nummers voor de commentator dus wel goed van pas). In Nederlandse achternamen bestaat een stuk meer variatie. Vaak is makkelijk te achterhalen waar achternamen vandaan komen, zoals Visser of Bakker. Maar hoe komt iemand aan Naaktgeboren of Poepjes?

5. Door wie en wanneer werd in Nederland het dragen van een achternaam verplicht gesteld?

- a. in 806 door Karel de Grote
- b. in 1556 door Willem van Oranje
- c. in 1811 door Napoleon
- d. in 1825 door Willem I

Verre verwanten

Historisch taalkundigen proberen taalfamiliestambomen te reconstrueren. Bijvoorbeeld door te kijken naar veel voorkomende woorden zoals moeder en hand. Dit soort woorden wordt cognaten genoemd. Als deze verdacht veel op elkaar lijken, zouden talen wel eens familie kunnen zijn. Door zulk 'taal-DNA-onderzoek' weten we bijvoorbeeld dat het Sanskriet een achter-achteroom van het Nederlands is. Maar sommige

talen lijken enig kind te zijn: het Baskisch bijvoorbeeld, dat gesproken wordt in Noord-Spanje en Zuid-Frankrijk, is een zogenaamde isolaat.

6. Welke taal is GEEN familie van het Nederlands?

- a. het Grieks
- b. het Hongaars
- c. het Perzisch
- d. het IJslands

In opstand tegen Groen

Het zal je niet ontgaan zijn dat de gemoederen in de media de laatste tijd hoog oplopen over... spelling. Sommige mensen vinden de regels van het nieuwe Groene Boekje (van de Nederlandse Taalunie) te ingewikkeld en zijn afgehaakt. Deze keer gaat de opstand tegen nieuwe spellingregels verder dan een mopperende vader of klasgenoot: sommige kranten en tijdschriften, waaronder de Volkskrant, doen mee. Het Genootschap Onze Taal heeft een alternatief spellingboekje uitgegeven. Een van de belangrijkste punten: is een klas vol met giebelende meisjes een kippehoek of een kippenhoek?

7. Hoe heet het alternatieve spellingboekje?

- a. het Blauwe Boekje
- b. het Gele Boekje
- c. het Rode Boekje
- d. het Witte Boekje

Fawaka, flats?

Nog niet zo heel lang geleden gebruikten jongeren woorden als mieters en poen. Jij hoort in je omgeving eerder vet en doekoe. Maar misschien zijn die woorden tegen de tijd dat je dit leest ook alweer 'uit', of heb jij met je vrienden altijd al een heel eigen jargon gehad. Op dropjelyrics.nl worden nieuwe, lauwe jongerentaalwoorden verzameld, die vervolgens worden verwerkt in een woordenboekje.

8. Wat betekent 'flats' volgens het dropjelyrics-woordenboekje?

- a. hippe vogel
- b. mooi meisje
- c. sukkel
- d. vogelpoep

Partners

Mede mogelijk dankzij

